

Ефективна комунікація	Самоконтроль	Емпатія	Кооперація	Аналіз проблем і прийняття рішень	Запобігання конфліктам та їх розв'язання	Асертивність	Самооцінка, самоповага	Повага до прав людини	Гендерна чутливість	Активне громадянство

Тренінг 6. Як помиритися з другом

Мета

Розвиток навичок запобігання конфліктам і їх розв'язання, пошуку консенсусу і примирення.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- *аналізують* причини і наслідки конфліктів між друзями;
- *пояснюють*, чому важливо зберігати дружбу;
- *демонструють* алгоритм примирення з другом;
- *наводять приклади* віршів-мирилок.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).
- Картки із прислів'ями – за кількістю учнів (*Додаток 6.1*).
- Картки з мирилками (*Додаток 6.3*).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати роздавальні матеріали для учнів та додатки для вчителя.
- Намалювати плакат «Як помиритися з другом».
- Перевірити презентацію до теми «Як помиритися з другом».

Орієнтовний план уроку

Стартові завдання	7 хв
Вправа «Причини і наслідки конфліктів»	10 хв
Руханка «Струмочок»	3 хв
Вправа «Як помиритися з другом»	10 хв
Підсумкові завдання	10 хв
Усього тривалість	40 хв

Стартові завдання (повторити попередній матеріал і перейти до нового)

1. Зворотний зв'язок з минулим заняттям. Запитайте дітей: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте їхні відповіді, підсумуйте: «На минулому уроці ми з вами говорили про добрі вчинки, про потребу гуманного ставлення до хворих і людей з особливими потребами».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми дізнаємося, чому іноді псуються взаємини між друзями та як їх налагодити».

Слово вчителя: «Яке чудове слово – “дружба”! Вимовляєш його – і відразу згадуєш свого друга, з яким тобі цікаво грати, читати нову книжку або поговорити про щось своє. Дружба – це близькі взаємини, засновані на взаємній довірі, прихильності, спільності інтересів».

3. Вправа на знайомство. Запропонуйте дітям назвати своє ім'я та ім'я свого найкращого друга чи подруги.
4. Актуалізація теми: «А чи буває іноді, що навіть найліпші друзі сваряться?» (Відповіді учнів.)

Вправа «Причини і наслідки конфліктів» (аналіз причин і наслідків сварок на художньо-літературних прикладах)

1. Запропонуйте переглянути фрагмент мультфільму «Повернення блудного папуги» – «Сварка» (3:26 хв)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Povernennya-bludnogo-papugi/>

Запитання для обговорення:

- Що було причиною сварки друзів? (Вони думали тільки про свої інтереси.)
 - До яких наслідків призвела ця сварка? (Папуга загубився.)
 - Як почувалися друзі після сварки?
 - Як можна було уникнути суперечки?
2. Перегляньте епізод із мультфільму «Повернення блудного папуги» – «Примирення». (1:23 хв)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Povernennya-bludnogo-papugi/>

Запитання для обговорення:

- Як почувалися друзі, коли знову зустрілися?
- Як цього разу повівся папуга?

Підсумуйте: «Не варто рубати з плеча і приймати імпульсивні рішення після сварки».

3. Прочитайте дітям вірш: «Сварка»:

Рано-вранці за дрібнички
Посварились дві сестрички.
— Не чіпай моєї книжки!
Не бери ведмедя Мишки!
— Віддавай мій олівець,
Що поламаний кінець!
І шматок отої стрічки,
І лялькові черевички.
В мій куточок не ходи!
Ми у сварці назавжди!
— Посідали по кутках,
Надулися — глянуть страх!
А надворі дощ і вітер,
Дуже сумно так сидіти!
Де не глянеш — скрізь краплинки,
Навіть просвітку нема.
...Почекали дві хвилинки,
Обернулись крадькома.
Вдвох одразу обернулись,
Не хотіли — а всміхнулись.
Що за гра на самоті?
Вже й ляльки якісь не ті...
І, забувши всі дрібнички,
Помирились дві сестрички.

Марія Пригара

Запитання для обговорення:

- Чому посварилися дівчатка?
- А чому засумували сестрички після сварки?
- Що їх помирило? (*Усмішки.*)

Підсумуйте: «Не варто сваритися з друзями через дрібниці».

Руханка «Струмочок»

Запропонуйте дітям стати пара за парою, взятися за руки і підняти їх, утворюючи прохід. Той, у кого немає пари, проходить під руками та обирає собі пару. Той, хто залишився, повертається в кінець і теж проходить під руками та обирає собі пару.

Через дві хвилини зупиніть гру і запропонуйте дітям сісти у тих парах, які утворилися на цей момент.

Вправа «Як помиритися з другом»
(*відпрацювати навички примирення*)

1. Запропонуйте учням виконати Завдання 1 із Роздавальних матеріалів для учнів. Для цього за допомогою комп'ютерної презентації або *Додатка 6.2* назвіть кроки до примирення:

Завдання 1

Як помиритися з другом

- ✓ Підійди до друга чи подруги.
- ✓ Щиро усміхнися і простягни руку.
- ✓ Якщо неправий — вибачся.
- ✓ Запропонуй помиритися.
- ✓ Промов мирилку.

Ти – не ворог, я – не ворог.
Нам сваритись просто сором.
Помирились, помирились,
Щоб ніколи не сварились.

- Підійди до друга чи подруги.
- Щиро усміхнися і простягни руку.
- Якщо неправий, вибачся.
- Запропонуй помиритися.
- Промов мирилку.

2. Підготуйте волонтерів для демонстрування ситуації примирення.

Слово вчителя: «Уявіть, що ви посварилися зі своїм другом через те, що він забув принести іграшку, яку обіцяв. Ви на нього образилися. І ваш друг просить пробачення, використовуючи всі кроки до примирення.

- Волонтери розігрують сценку: «Вибач, що я забув принести іграшку. Не ображайся на мене, давай помиримося: ти – не ворог, я – не ворог. Нам сваритись просто сором. Помирились, помирились, щоб ніколи не сварились».

3. Роздайте парам учнів, які сидять поруч, картки з мирилками (Додаток 6.3). Запропонуйте їм по черзі зачитати свою мирилку.

Запитання для обговорення:

- Хто має перший запропонувати миритися?
- Чи варто пробачати друзів?

Підсумуйте: «Потрібно вміти миритися і пробачати друзів, адже це зберігає дружбу і теплі взаємини між людьми».

Підсумкові завдання (закріпити отримані знання)

1. Домашнє завдання (виконується за бажанням дітей).

Запропонуйте дітям вивчити одну-дві мирилки (на вибір учнів).

2. Вправа «Цінність дружби» (скласти прислів'я про цінність дружби).

На кольоровому папері надрукуйте прислів'я (Додаток 6.1) (одне прислів'я на аркуші одного кольору).

Роздайте учням розрізані на частини ар-

куші з прислів'ями і запропонуйте за кольорами об'єднатися у групи та зібрати прислів'я.

Групи по черзі зачитують прислів'я та пояснюють, як вони їх розуміють».

Підсумуйте: «Потрібно цінувати дружбу і своїх друзів».

3. Зачитайте висновки:

- Навіть найкращі друзі можуть посваритися.
- Не варто сваритися через дрібниці.
- Друзі мають прощати один одного і миритися.

4. Підсумкова вправа «Коло дружби». Попросіть дітей взяти за руку свого сусіда. Коли утвориться коло, скажіть разом: «Будьмо друзями!»

за всі Один одного. всіх, за

Один за всіх, всі за одного.

в Друг біді. пізнається

Друг пізнається в біді.

туга. велика друга Без вірного

Без вірного друга велика туга.

корінням, Дерево а друзями. міцне людина –

Дерево міцне корінням, а людина – друзями.

солі. без Людина їжа друга, що без

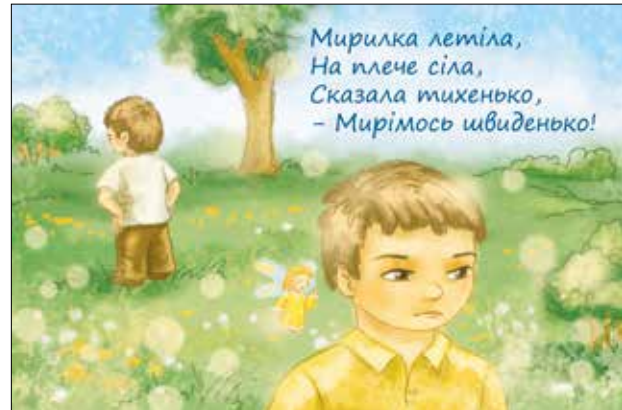
Людина без друга, що їжа без солі.

Як помиритися з другом?

1. Підійди до друга чи подруги
2. Щиро усміхнися і простягни руку
3. Якщо неправий, вибачся
4. Запропонуй помиритися
5. Промов мирилку

Додаток 6.3

Бачиш – іграшки сумують,
Навіть фарби не малюють...
Помиримся швиденько,
Буде знову веселенько.

Мирилки

Хватит нам уже сердиться,
Веселятся все вокруг!
Поскорей давай мириться:
-Ты мне друг!
-И ты мне друг!
Мы обиды все забудем
И дружить как прежде будем!

Ссориться не будем,
Будем мы дружить,
Клятву не забудем,
Пока мы будем жить!

Мирись, мирись и больше не дерись.
А если будешь драться – я буду кусаться.
А кусаться нам нельзя,
потому что мы друзья!

Чтобы солнце улыбалось,
Нас с тобой согреть старалось,
Нужно просто стать добрей
И мириться нам скорей!

Давай с тобой мириться
И во всем делиться.
А кто не будет мириться,
С тем не будем водиться!

Пальчик за пальчик
Крепко возьмем
Раньше дрались,
А теперь ни по чем.

Я мирюсь, мирюсь, мирюсь,
И я больше не дерусь,
Ну а если подерусь,
в грязной луже окажусь!

Мир-миром,
Пирог с сыром,
Вареники в масле,
Мы дружки красны!

